

ÄNGELHOLM UTAN HINDER

**Åtgärdsplan
2008 - 2010**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	sid 2 – 6
Bakgrund	sid 2
Svensk handikappolitik	sid 3
Tillgänglighet	sid 4
Bemötande	sid 4 – 5
Kommunens ansvar	sid 5 – 6

INRIKTNINGSMÅL, UPPDRAG OCH KONKRETA ÅTGÄRDER ENLIGT FN'S

STANDARDREGLER 1 – 12	sid 7 - 24
Regel 1, punkt 1 – 7 Ökad medvetenhet	sid 7 – 9
Regel 2, punkt 8 – 9 Medicinsk vård, behandling	sid 10
Regel 3, punkt 10 – 11 Rehabilitering/habilitering	sid 11 – 12
Regel 4, punkt 12 Stöd,service, hjälpmedel	sid 13
Regel 5, punkt 13 – 17 Fysisk tillgänglighet	sid 14 – 15
Regel 6, punkt 18 Utbildning	sid 16
Regel 7, punkt 19 – 20 Arbete	sid 17 – 18
Regel 8, punkt 21 Skäliga/goda livsvillkor	sid 19
Regel 9, punkt 22 Familjeliv	sid 20
Regel 10, punkt 23 – 24 Kulturliv	sid 21
Regel 11, punkt 25 – 28 Rekreation, idrott	sid 22 – 23
Regel 12, punkt 29 Religiös verksamhet	sid 24

GENOMFÖRANDE	sid 25 - 30
Regel 13, Kunskap och forskning	sid 25
Regel 14, Policy och planering	sid 25 - 26
Regel 15, Lagstiftning	sid 26
Regel 16, Ekonomisk politik	sid 27
Regel 17, Samordning	sid 27
Regel 18, Handikapporganisationerna	sid 28
Regel 19, Personalutbildning	sid 28
Regel 20, Granskning och utvärdering	sid 29
Regel 21, Tekniskt och ekonomiskt samarbete	sid 29
Regel 22, Internationellt samarbete	sid 29 - 30

”ÄNGELHOLM UTAN HINDER”, ÅTGÄRDSPLAN FÖR BEMÖTANDE OCH ÖKAD TILLGÄNGLIGHET FÖR PERSONER MED FUNKTIONSHINDER ÅR 2008 – 2010.

Bakgrund

Den 28 september 1998 fattade Kommunfullmäktige beslut om att en handikapplan skulle utarbetas.

Den första handikapplanen påbörjades år 2002 och varade till år 2005. Därefter har den förlängts till att gälla t o m december år 2007.

Det är en **förvaltningsövergripande tjänstemannagrupp** tillsammans med fyra representanter från Kommunala handikapprådet, varav två är politiker och två representanter från olika handikapporganisationer, som under ht-06 och vt-07 utarbetat detta förslag till ny åtgärdsplan/handikapplan för att förbättra bemötandet och öka tillgängligheten både vad gäller information och den fysiska tillgängligheten för personer med funktionshinder i Ängelholms kommun. Planen är tänkt att följa den politiska mandatperioden t o m år 2010.

Utgångspunkten i planen är **FN:s Standardregler** från 1993 om delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättningar och den nationella handlingsplanen för handikapp-politiken ”**Från patient till medborgare**” från år 2000.

Nyligen har FN’s generalförsamling antagit **konventionen om handikappades rättigheter**, vilken träder i kraft då minst 20 av medlemsländerna har ratificerat den. En viktig förutsättning för att medlemsstaterna skall kunna förverkliga målen i konventionen är en allmän attitydförändring. För att uppnå detta åtar sig staterna att bekämpa stereotyper och fördomar, samt att öka kunskapen om olika funktionshinder och den positiva inverkan dessa personer har på samhällets mångfald. Konventionen tydliggör skyddet för de mänskliga rättigheterna för personer med funktionshinder, d v s rätten till icke-diskriminering och jämlik behandling på alla samhällsområden.

Svensk handikappolitik

Handikappolitik handlar om allas rätt att vara medborgare – att kunna vara delaktig i samhället på lika villkor oavsett funktionshinder. ”**Ett samhälle för alla**”.

Handikapp är i stor utsträckning en följd av brister i samhället. Detta synsätt innebär att handikapp kan elimineras genom att samhället förändras. Handikappgruppen har därför valt att ändra namn på planen från Handikapplan till Ångelholm utan hinder, åtgärdsplan för bemötande och ökad tillgänglighet för personer med funktionshinder.

I den nationella handlingsplanen prioriteras tre områden: ***att se till att handikapperspektivet genomsyrar alla samhällssektorer, att skapa ett tillgängligt samhälle och förbättra bemötandet.***

De nationella målen är:

- ***En samhällsgemenskap med mångfald som grund.***
- ***Att samhället utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir delaktiga i samhällslivet.***
- ***Att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor för flickor-pojkar och kvinnor-män med funktionshinder.***

Förslagen i planen berör myndigheter, kommuner, organisationer, transportörer, butiker, byggare m fl. **Det är allas vårt ansvar att skapa ett samhälle för alla!**

Att tänka i ett handikapperspektiv är att utgå från att alla människor har olika förutsättningar och att planera utifrån detta. Målet är att samhället värderar och tar till vara på människors olikheter. Funktionsnedsättningar är en av flera naturliga variationer hos en befolkning. Ungefär var femte person i yrkesverksam ålder har något slag av funktionshinder. Med funktionshinder avses även de med mer dolda funktionshinder för omgivningen som ex. allergier, läs- och skrivsvårigheter, psykiska och neuropsykiatriska funktionshinder, mag- och tarmsjuka, hjärtsjuka m fl.

Handikapperspektivet skall beaktas inom alla politiker- och förvaltningsområden inom kommunen och ingå som en naturlig del i all planering, så kallad ”**mainstreaming**”. Målet är att ingen särskild handikapplan skall behöva finnas i kommunen, utan handikapperspektivet skall ingå som en naturlig del i allt det kommunala arbetet.

Tillgänglighet

Ökad tillgänglighet leder till bättre förutsättningar för människor med funktionshinder att studera, arbeta och klara det dagliga livet. Detta vinner såväl individen som samhället på. Hjälpmedel, hemvård och personlig assistans ska kunna vara komplementinsatser.

Enkelt åtgärdade hinder mot ökad tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse och orienteringsförmåga ska vara **åtgärdade före utgången av år 2010**. Detta gäller för befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde och på befintliga allmänna platser. Ökade krav i plan- och bygglagen på tillgänglighet har införts i samband med nybyggnad och ändringar av allmänna platser.

En ny statlig myndighet **Handisam** har skapats för att få en samordnande, stödjande, rådgivande och pådrivande roll i arbetet med att göra samhället tillgängligt.

Även färdmedel i kollektivtrafiken skall vara handikappanpassade senast år 2010.

Staten skall vara ett föredöme i tillgänglighetsanpassningen och särskilda krav ställs på statliga verksamheter som ex Försäkringskassan, Vägverket m fl.

Viktiga förutsättningar för demokratin är att **vallokalerna** är tillgängliga för personer med funktionshinder och att **kommunala sammanträdeslokaler** är tillgängliga och har hörslingor. Dessutom måste **den kommunala informationen** tillgänglighetsanpassas för att kunna tillgodogöras av alla medborgare. Kommunens information bör så långt möjligt finnas även på lättläst liksom givetvis denna plan. Skyltar ute i samhället bör också tillgänglighetsanpassas.

Bemötande

Det finns fortfarande stora brister i bemötandet av personer med funktionshinder. Myndighetens skyldighet att kontrollera och ifrågasätta behovsökande skall även i detta sammanhang göras på ett sätt så att inte någon kränks. Personalens värderingar och erfarenheter spelar inte bara en avgörande roll, utan är ett grundläggande villkor för ett bra bemötande.

Huvudmännen har ansvar för att personalen får möjlighet att utveckla sin kompetens i frågor som rör personer med funktionshinderns behov av stöd. Ett långsiktigt arbete och en kontinuerlig dialog om bemötandefrågor på

arbetsplatsen krävs för att uppnå en verklig attitydförändring hos personalen och därigenom ett bättre bemötande.

Människor med funktionshinder står i högre grad utanför arbetsmarknaden än övrig befolkning. Det är angeläget att arbeta för att tillvarata den kompetens som personer med funktionshinder representerar och öka mångfalden i arbetslivet.

Behovet av kunskaper inom olika allergier och specialkost måste tillgodoses för personal som arbetar med kost och städ. Miljökontoret skall ta fram ett förslag på hur kommunen skall hantera allergifrågor.

Kommunens ansvar

Kommunerna har ett stort ansvar för att intentionerna i den svenska handikappolitiken ska kunna förverkligas. Den nationella planen togs år 2000 och idag år 2007 har kommunerna inte kommit särskilt långt i arbetet med att skapa ett tillgängligt samhälle för alla med ett bra bemötande.

Denna åtgärdsplan förutsätter att arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpbara hinder genomförts i Ängelholms kommun senast 31 december år 2010, i enlighet med lagstiftningens intentioner. Planen föreslår **28 konkreta åtgärder** från år **2008** t o m år **2010** för att fortsätta arbetet med att skapa ett samhälle för alla, ett Ängelholm utan hinder, i enlighet med intentionerna i FN:s standardregler och den nationella handlingsplanen "Från patient till medborgare". Kommunens målsättning är att vara ett föredöme för andra kommuner i strävan efter att vara ett samhälle för alla!

Planens upplägg utgår från **de 22 reglerna i FN's standardregler**. Varje regel har ett övergripande inriktningsmål, vilket brutits ner till kommunens mål. För att nå kommunens mål anges ett uppdrag som kan förverkligas genom de konkreta åtgärder som föreslås. För varje åtgärd anges tidsplan, ansvarig förvaltning/kontor, kostnad och hur uppföljningen av åtgärden ska göras. I sista kapitlet anges i stora drag hur genomförandet av planen ska genomföras och hur den centrala handikappgruppen och det kommunala handikapprådet ska arbeta under planperioden. Varje förvaltning och nämnd har ett stort ansvar för att genomföra och följa upp åtgärderna för att kommunen ska kunna nå de övergripande målen i planen.

Åtgärdsplanen kräver särskilt avsatta medel från kommunen för att kunna förverkligas på ca **1 000 000 kr/år**. Projekten som föreslås i planen skall finansieras av dessa särskilt avsatta medel under projekttiden/planperioden. Därefter övergår ansvaret till respektive nämnd/förvaltning som tar ställning till

ev. fortsatt verksamhet inom sin egen budgetram. Ansvaret för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder för fastigheter åligger fastighetsägaren. Ansvaret för kommunens fastigheter åligger tekniska nämnden/kontoret.

Inriktningsmål, regel 1

Ökad medvetenhet i samhället om människor med funktionshinder, deras rättigheter, behov och möjligheter om vad de kan bidra med.

Kommunens mål: Kommunen skall aktivt arbeta för att dess invånare, anställda, förtroendevalda och elever ökar sin medvetenhet om människor med funktionshinder.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Kontinuerligt informera, utbilda och medvetandegöra kommuninvånarna, personalen, förtroendemän och elever om olika funktionshinder och dess konsekvenser.	1. Att tidningen "Vi i Ängelholm" uppmärksammar olika funktionshinder i några nummer av tidningen varje år.	1. Fr o m 2008- 2010.	1. Kommunkansliet. Handikapporg.är behjälpliga med material.	1. ---	1. Kommunens informatör redovisar i december månad årligen till centrala handikappgruppen vilka reportage som gjorts.
	2. Att i stadshusets entré ha mindre utställningar om olika funktionshinder under perioder. Använda rollups och broschyrer.	2. Fr o m 2008 –2010.	2. Kommunkansliet/ medborgarlinjen och handikapporganisationerna.	2. ---	2. Kommunens informatör redovisar i december månad årligen till centrala handikappgruppen vilka utställningar som gjorts under året.

	<p>3. Att årligen erbjuda alla elever i årskurs sju en temadag omkring funktionshinder och idrott.</p> <p>4. Att anordna en föreläsning eller teater med temat funktionshinder och bemötande för all personal inom kommunen.</p> <p>5. Att årligen anordna en upplevelsebaserad utbildning för förtroendevalda och utvald personal omkring hur det är att vara funktionshindrad.</p> <p>6. Att kommunala handikapprådet årligen anordnar en temaföreläsning för allmänheten omkring olika funktionshinder.</p>	<p>3. Fr o m ht 2007- 2010.</p> <p>4. Ht 2007 och år 2009.</p> <p>5. Fr o m ht 2007– 2010.</p> <p>6. Fr o m 2008 – 2010.</p>	<p>3. Centrala handikapplgruppen och barn- och utbildningsförvaltningen.</p> <p>4. Centrala handikappgruppen.</p> <p>5. Centrala handikapplgruppen.</p> <p>6. Kommunala handikapprådet.</p>	<p>3. 40 000kr/år.</p> <p>4. ---</p> <p>5. 10 000kr/år.</p> <p>6. 5000kr/år.</p>	<p>3. Barn- och utbildningsförvaltningen redovisar årligen till centrala handikappgruppen vilka elever som deltagit i temadagen samt en utvärdering av dagarna.</p> <p>4. Centrala handikappgruppen redovisar årligen genomförd åtgärd till kommunstyrelsen.</p> <p>5. Centrala handikappgruppen redovisar årligen genomförd åtgärd till kommunstyrelsen.</p> <p>6. Kommunala handikapprådet redovisar årligen genomförd temadag till centrala handikappgruppen.</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>7. Att kontinuerligt utbilda personal inom kommunen som arbetar inom kost och städ om allergier och specialkost. I den mån verksamheter är utlagda på entreprenad bör även den personalen beaktas, vilket bör regleras i avtal.</p>	<p>7. Fr o m 2008- 2010</p>	<p>7. Tekniska kontoret, kost och städenheten.</p>	<p>7. ---</p>	<p>7. Kost och städenheten redovisar årligen till centrala handikappgruppen genomförda utbildningar.</p>
--	--	-----------------------------	--	---------------	--

Inriktningsmål, regel 2

Effektiv medicinsk vård och behandling skall finnas tillgänglig för personer med funktionshinder.

(Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar regleras i Hälso- och sjukvårdslagen §18. Kommunen har ansvaret för hälso- och sjukvårdsinsatser upp till och med sjuksköterskenivå för personer som bor i särskilt boende eller vistas på dagverksamhet och för personer som bor hemma som bedömts vara i behov av hemsjukvård. För skolan gäller skollagen som säger att skolhälsovård skall anordnas för eleverna i grundskolan, gymnasieskolan och särskolan samt för barnen i förskoleklassen).

Kommunens mål: Den enskilda personen skall oavsett funktionshinder ges en god och säker medicinsk vård i enlighet med lagstiftningen.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
All hälso- och sjukvårdspersonal inom kommunen skall ha en allmän medicinsk kunskap om funktionshinder av olika slag och en positiv attityd i sitt bemötande av personer med funktionshinder. Undervisande personal och elevassistenter med ansvar för elever med funktionshinder skall ges behövlig kunskap i frågor som gäller elevens medicinska vård och behandling.	8. Att göra en inventering över hur utbildningsbehoven ser ut vad gäller kunskaper om olika funktionshinder för hälso och sjukvårdspersonalen samt för elevassistenter och personliga assistenter.	8. Under år 2008.	8. Barn och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.	8. ---	8. Ansvariga förvaltningar Redovisar utbildningsbehoven efter utförd inventering till centrala handikappgruppen.
	9. Att i den årliga planen avsätta medel för utbildningssatsningar för hälso- och sjukvårdspersonal samt elevassistenter och personliga assistenter omkring udda och mindre kända funktionshinder.	9. Fr o m 2008 - 2010	9. Centrala handikappgruppen	9. ---	9. Centrala handikappgruppen redovisar årligen till kommunstyrelsen genomförda utbildningsinsatser.

Inriktningsmål, regel 3

Rehabilitering och habilitering skall erbjudas människor med funktionshinder så att de kan uppnå och behålla största möjliga självständighet och funktionsförmåga.

Kommunens mål: Den enskilda personen skall erbjudas habilitering och/eller rehabilitering i enlighet med gällande lagstiftning för att bibehålla och kompensera sina funktioner och kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
<p>Främja sysselsättning med rehabilitering och/eller habiliteringsinriktning för vuxna personer med förvärvade hjärnskador i förvärvsarbetande ålder som saknar arbete eller annan daglig sysselsättning.</p>	<p>10. Att i projektform skapa en verksamhet under förmiddagar måndag -fredag, för aktivering och social samvaro för personer i yrkesverksam ålder med funktionshinder. Att till verksamheten anställa en ansvarig arbetsterapeut på ca 70% med kompetens inom området. Att hyra lämpliga lokaler för ändamålet.</p>	<p>10. Start 2008 t o m 31/12 2010. Uppföljning av verksamheten skall göras under vt-2009 med möjlighet att avsluta verksamheten med sex månaders uppsägningstid.</p>	<p>10. Socialförvaltningen.</p>	<p>10. Personal: 300 000kr/år Lokal: 50 000kr/år Totalt:3500000 kr/år</p>	<p>10.Socialförvaltningen redovisar årligen till centrala handikappgruppen uppföljning av verksamheten vad gäller antal deltagare, innehåll, och kvalitet.</p>

	<p>11. Att anställa en sjukgymnast på 75% för insatser inom skolan åt elever med funktionshinder. Sjukgymnasten ska bl a arbeta med ergonomifrågor riktade mot samtliga elever för att medvetandegöra om vikten av rätt arbetsställning. Dessutom skall tjänsten arbeta för att öka medvetenheten inom skolan om hur det är att ha ett funktionshinder.</p>	<p>11. Fr o m 1/1-2008 t o m 31/12-2010.</p>	<p>11. Barn och utbildningsförvaltning..</p>	<p>11. 350 000kr/år</p>	<p>11. Barn och utbildningsförvaltningen redovisar årligen till centrala handikappgruppen uppföljning av genomförda åtgärder av sjukgymnasten.</p>
--	---	--	--	-------------------------	--

Inriktningsmål, regel 4

Kommunen skall ansvara för utvecklingen av och tillgången till stöd och service, inbegripet hjälpmedel som bidrar till oberoende för personer med funktionshinder.

(Lagarna som styr stöd och service insatser efter individuell prövning är: lagen om stöd och service till vissa personer med funktionshinder LSS, socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, förvaltningslagen, lagen om färdtjänst/riksfärdtjänst, lagen om bostadsanpassningsbidrag och skollagen).

Kommunens mål: Kommunen skall se till att det finns stöd och service i sådan omfattning att personer med funktionshinder kan delta i hemmet, på arbetet, i skolan, på fritidsaktiviteter och i samhället.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
<p>Underlätta för personer med funktionshinder och äldre kommuninvånare att kunna kontakta, ringa upp och förmedla kontakter till olika myndigheter, sjukvården och andra instanser i samhället.</p>	<p>12. Att införa en telefonservice-tjänst (hjälppluren) i kommunen, som ska vara behjälplig för personer som har svårigheter att ringa upp olika myndigheter m fl. Många klarar idag inte av de automatiska telefontjänster som blivit vanliga med knapp hänvisningar. Tjänsten skall vara behjälplig med att förmedla kontakter till olika instanser i samhället. Tjänsten föreslås som en projektanställning på 50% måndag-fredag och kan med fördel anvisas person med funktionshinder.</p>	<p>12. Fr o m vt 2008 t o m 31/12 2010. Uppföljning av verksamheten skall göras ht-2008 med möjlighet att avsluta verksamheten med sex månaders uppsägningstid.</p>	<p>12. Kommunkansliet/ medborgarlinjen</p>	<p>12. ---</p>	<p>12.Kommunkansliet/medborgarlinjen redovisar årligen till centrala handikappgruppen uppföljning av verksamheten vad gäller antal uppdrag, innehåll, och upplevd kvalitet av tjänsten.</p>

Inriktningsmål, regel 5

Den fysiska miljön i samhället skall vara tillgänglig för alla, oavsett vilka och hur stora funktionshinder människor har. Personer med funktionshinder skall ha tillgång till information och möjligheter till kommunikation.

(Enligt Plan och bygglagen skall enkelt avhjälpna hinder undanröjas i byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser för tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga senast vid utgången av år 2010 Dessutom skall vid nybyggnation och ändringar av byggnader krav uppfyllas i fråga om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse och/ eller orienteringsförmåga. I lagstiftningen framgår att de enskilda fastighetsägarna och byggherrarna har ansvaret för att lagen tillämpas).

Kommunens mål: Alla lokaler där kommunen bedriver verksamhet skall vara tillgängliga för människor med funktionshinder. Detta gäller både kommunens fastigheter och förhyrda. Kommunen skall även verka för att annan offentlig miljö får god tillgänglighet. Kommunen skall föregå med gott exempel vad gäller tillgänglighetsanpassning av kommunens lokaler, utemiljö och information.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Underlätta delaktigheten i samhället genom att ta fram en aktuell tillgänglighetsanpassad handikappguide för alla allmänna lokaler och platser i kommunen. Att kommunens hemsida skall vara tillgänglig för alla.	13. Att inventera alla allmänna lokaler och platser i kommunen vad gäller tillgängligheten för personer med funktionshinder, samt vara behjälplig i arbetet med enkelt avhjälpna hinder. Informationen sammanställs i en handikappguide som ska finnas på kommunens hemsida och i en broschyr, vilka kontinuerligt uppdateras. I projektform anställa en person på 50% för uppdraget under 3 år.	13. Fr o m 1/1 2008 t o m 31/12 2010.	13. Kommunkansliet och stadsarkitektkontoret	13. Personal: 90 000kr/år	13. Den färdiga handikappguiden skall redovisas för kommunstyrelsen senast 31/12 år 2010. Därefter skall den årligen följas upp och revideras av kommunkansliet. Inventeringen av allmänna lokaler och platser skall kontinuerligt läggas ut på nätet under arbetets gång.
	14. Miljökontoret tar fram ett förslag på hur allergifrågor skall hanteras i kommunen.	14. Klar under år 2008.	14. Miljökontoret.	14. ---	14. Förslaget skall redovisas för kommunstyrelsen under år 2008.

	<p>15. Att anlita sommardesignskolan för att ta fram förslag på bra lösningar för ökad fysisk tillgänglighet i Ängelholm.</p> <p>16. Att tidningen Vi i Ängelholm, i varje nummer har en sammanfattning av aktuella händelser i kommunen på lättläst och att möjlighet finns för synskadade att få tidningen på tal-cd.</p> <p>17. Att för alla lokaler som kommunen hyr ut skall finnas med en beskrivning över hur tillgängligheten för personer med funktionshinder ser ut. Ex hörslina, handikapptalett m m. Dessutom sträva efter att alla kommunens lokaler hålles djur och doftfria.</p>	<p>15. Sommaren 2008 .</p> <p>16. Fr o m 2008 – 2010.</p> <p>17. Fr o m år 2008 –tv</p>	<p>15. Stadsarkitektkontoret</p> <p>16. Kommunkansliet/medborgarlinjen.</p> <p>17. Kommunkansliet /medborgarlinjen. (inhämtar och sammanställer uppgifterna)</p>	<p>15. ---</p> <p>16. 30 000kr/år</p> <p>17. ---</p>	<p>15. Stadsarkitektkontoret redovisar föreslagna lösningar för centrala handikappgruppen och kommunstyrelsen.</p> <p>16. Kommunkansliet redovisar årligen i december månad till centrala handikappgruppen vilka sammanfattningar som gjorts.</p> <p>17. Medborgarlinjen redovisar i december 2008 till centrala handikappgruppen genomförda åtgärder.</p>
--	---	---	--	--	--

Inriktningsmål, regel 6

Barn, ungdomar och vuxna med funktionshinder skall ha samma möjligheter som andra till utbildning inom grundskole- gymnasie- och högskolenivå. Utbildningen skall så långt det är möjligt integreras med den ordinarie utbildningen.

Kommunens mål: Den kommunala skolan, inklusive musikskolan, skall vara anpassad så att personer med funktionshinder kan delta i undervisningen på samma villkor som andra. Undervisningen och studievägledningen skall anpassas till varje elevs förutsättningar och behov, både vad gäller resurser och arbetssätt. Största möjliga kontinuitet skall eftersträvas för elever med funktionshinder vad gäller lärare och elevassistenter.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Elever med funktionshinder skall erbjudas förstärkt medicinsk studie- och yrkesvägledning samt erfoderligt stöd vid PRAO/APU. (Praktisk arbetslivsorientering/ Arbetsplatsförlagd utbildning)	18. Utbildningsfrågor för elever med funktionshinder skall särskilt beaktas i kommunens skolplan. Rektor ansvarar för att en individuell åtgärdsplan/handlingsplan upprättas för varje elev med funktionshinder.	18. Kontinuerligt årligen.	18. Barn och utbildningsförvaltningen.	18. ---.	18. Barn och utbildningsförvaltningens kontaktperson i centrala handikappgruppen redovisar årligen för gruppen de delar av skolplanen som berör elever med funktionshinder.

Inriktningsmål , regel 7

Skapa förutsättningar för rätten till arbete för personer med funktionshinder i yrkesverksam ålder.

Kommunens mål: Kommunen skall verka för att personer med funktionshinder får arbete inom den reguljära arbetsmarknaden och att skyddat arbete/sysselsättning endast erbjuds när reguljärt arbete inte kan beredas. Kommunen skall behandla arbetssökande eller arbetstagare med funktionshinder på samma sätt som kommunen behandlar eller skulle behandla personer utan ett sådant funktionshinder i en liknande situation.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Kommunen skall vara ett föredöme när det gäller möjligheten för människor med funktionshinder att få eller kunna behålla ett arbete.	19. Se kommunens jämställdhets- och mångfaldsplan för 2007 – 2009. (Se tidigare konkreta åtgärder i regel 4 punkt 12 och i regel 5 punkt 13).	19. Kontinuerligt årligen.	19. Samtliga förvaltningar, Jämställdhets- och mångfaldsgruppen.	19. ---	19. Jämställdhets- och mångfaldsgruppen redovisar årligen till centrala handikappgruppen genomförda åtgärder och resultat för uppdraget.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
	20. Genom utbildning öka medvetenheten hos personalansvariga chefer om vilka mentala och fysiska hinder som finns i organisationen för att personer med funktionshinder skall kunna inkluderas i verksamheten.	20. År 2009.	20. Personalkontoret.	20. ---	20. Personalkontoret redovisar till centrala handikappgruppen genomförd utbildningssatsning med utvärdering.

Inriktningsmål, regel 8

Skäliga/goda livsvillkor skall beredas alla oavsett funktionshinder.

Kommunens mål: Kommunen skall verka för att människor med livslånga funktionshinder inte får merkostnader på grund av funktionshindret. Anhöriga som vårdar personer med funktionshinder skall inte heller få merkostnader på grund av funktionshindret. Anhöriga som vårdar personer med funktionshinder skall få stöd och hjälp med avlösning efter behov.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Stödja verksamheter som verkar för att stötta anhöriga till personer med funktionshinder.	21. Kommunen fortsätter att främja anhöriggruppens verksamhet i Ängelholm genom att finansiera lokalhyran på Torgträffen.	21. Fr o m 1/1 2008 – 31/12 2008	21. Kommunstyrelsen.	21. År 2008: 231 000 kr	21. Anhöriggruppen redovisar årligen i december månad till centrala handikappgruppen hur nyttjandet av lokalen på Torgträffen sett ut.

Inriktningsmål, regel 9

Personer med funktionshinder har rätt att leva familjeliv och samhället skall främja deras rätt till personlig integritet.

Kommunens mål: En god samverkan skall finnas mellan berörda verksamheter och förvaltningar inom kommunen liksom gentemot andra myndigheter för att stödja och möjliggöra för personer med funktionshinder att leva ett familjeliv med rätt till personlig integritet.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Förbättra samarbetet/samverkan mellan skola/elevhälsan, socialtjänsten hemvården och handikappomsorgen i kommunen och tydliggöra respektive verksamhets uppdrag för att på bästa sätt ge den enskilde eller familjen rätt stödinsatser.	22. Aktivt delta och stödja olika projekt som syftar till ökat samarbete/samverkan mellan berörda verksamheter.	22. Fr o m 2008 - 2010	22. Socialförvaltningen och barn och utbildnings förvaltningen.	22. ---	22. Under år 2010 göra en uppföljning genom att undersöka berörd personals upplevelse av verksamheternas samarbete/samverkan. Uppföljningen redovisas till centrala handikappgruppen senast 31/12 2010.

Inriktningsmål, regel 10

Personer med funktionshinder skall kunna delta i kulturlivet på lika villkor.

Kommunens mål: Kommunens kulturutbud skall vara tillgängligt för alla oavsett funktionshinder. Det skall finnas aktiviteter i kulturutbudet som riktar sig till personer med olika funktionshinder.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
<p>Kulturutbudet inom kommunen skall vara tillgängligt för alla och biblioteket skall i sitt val av media ta stor hänsyn till personer med funktionshinderns olika behov av litteratur.</p>	<p>23. Förbättra utbudet av utrustning, hjälpmedel och service på biblioteken för ökad tillgänglighet för personer med funktionshinder.</p>	<p>23. Fr o m 2008 - 2010</p>	<p>23. Kulturförvaltningen</p>	<p>23. ---</p>	<p>23. Kulturförvaltningens rep. i centrala handikappgruppen redovisar årligen i december till gruppen genomförda åtgärder.</p>
	<p>24. I projektform bedriva en träffpunkt/fritidsgårds verksamhet för personer med funktionshinder med ett anpassat kulturutbud för olika målgrupper. (Se regel 11 punkt 25).</p>	<p>24. Fr o m 2008 - 2010</p>	<p>24. Socialförvaltningen</p>	<p>--- (Se regel 11 punkt 25)</p>	<p>24. Uppföljning/utvärdering av projektet genomförs årligen av ansvarig förvaltning och redovisas till centrala handikappgruppen.</p>

Inriktningsmål, regel 11

Personer med funktionshinder skall ha samma möjligheter till rekreation och idrott som alla andra.

Kommunens mål: Att verka för att personer med funktionshinder kan delta i idrotts- och föreningslivet och att kommunens idrotts- och rekreationsanläggningar samt stränder och natur är tillgängliga för alla.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Att erbjuda ett varierat utbud av fritidsaktiviteter för personer med funktionshinder med kompetenta och engagerade ledare samt uppmuntra en ökad medvetenhet om funktionshinder hos föreningarna.	25. I projektform bedriva en träffpunkt/fritidsgårdsverksamhet för barn- och ungdomar med funktionshinder under eftermiddagar, måndag–fredag och för vuxna med funktionshinder under kvällstid. Verksamheten bedrivs i särskilt anpassade lokaler i Ängelholm. Verksamheten bedrivs i nära samarbete med handikappidrottsföreningarna i Ängelholm och handikappomsorgens fritids- och barn- och ungdomsverksamhet.	25. Fr o m 2008 - 2010 Uppföljning skall göras efter ett år med möjlighet att avsluta projektet med sex månaders uppsägningstid.	25. Socialförvaltningen, kultur och fritidsförvaltningen och handikapp-idrottsföreningarna Bläckfisken och Måsen.	25. Lokal och drift: 100 000kr/år Personal finansieras av bef. budget inom Handikappomsorgen.	25. Uppföljning/utvärdering av projektet genomförs årligen av ansvarig förvaltning och redovisas till centrala handikappgruppen.
	26. Årligen erbjuda ca 20 ledare inom föreningarna i Ängelholm bemötandebildning omkring olika funktionshinder.	26. Fr o m 2008 – 2010	26. Centrala handikapplangruppen och fritidskontoret	26. 10 000kr/år	26. Årlig utvärdering av genomförd utbildning redovisas till centrala handikappgruppen.

	<p>27. Samarbeta med Region Skåne för att förbättra tillgängligheten i Kronoskogen och på stranden vid Sibirien för personer med funktionshinder. I samarbete med kommunala handikapprådet och centrala handikappgruppen. Att även förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder på andra stränder i kommunen.</p> <p>28. Att kommunen ställer särskilda krav på föreningar om tillgänglighet för alla i samband med bidragsansökningar.</p>	<p>27. Under år 2008</p> <p>28. Fr o m 2008 - 2010</p>	<p>27. Kommunstyrelsen och tekniska kontoret</p> <p>28. Kultur och fritidsförvaltningen/kommunstyrelsen.</p>	<p>27. ---</p> <p>28. ---</p>	<p>27. Framtagen plan redovisas för Kommunstyrelse efter remiss till berörda.</p> <p>28. Kultur och fritidsförvaltningen och kommunkansliets kontaktperson i Handikappgruppen redovisar till gruppen vilka föreningar som särskilt anpassar sin verksamhet för att förbättra tillgängligheten och utbudet för personer med funktionshinder.</p>
--	--	--	--	-------------------------------	---

Inriktningsmål, regel 12

Uppmuntra att diskriminering undanröjs och att religiös verksamhet görs tillgänglig för personer med funktionshinder för att skapa jämlika möjligheter att utöva sin religion.

Kommunens mål: Att verka för att kyrkor och församlingar i Ängelholm tar ansvar för att deras verksamhet är tillgänglig, både ur fysisk och informativ synvinkel, för personer med funktionshinder oavsett funktionshindrets art och omfattning.

Uppdrag	Konkreta åtgärder	Tidplan för genomförande	Ansvarig	Kostnad	Uppföljning
Att inventera tillgängligheten i alla kyrkor och församlingshem och redovisa detta i kommunens tillgänglighetsguid.	29. (Se regel 5, punkt 13)	29. 2008 - 2010	.		

GENOMFÖRANDE, regel 13 - 21

Regel 13 – Kunskap och forskning

Kommunens mål: Kommunen skall ta ansvar för att kunskap om levnadsvillkor för människor med funktionshinder ökar och att denna kunskap sprids.

Åtgärd: Det kommunala handikapprådet skall genom kontinuerlig utbildning inom handikappområdet utveckla sin kompetens inom området för att på så sätt bli ett mer verkningsfullt rådgörande organ inom kommunen.

Ansvarig: Ordförande i kommunala handikapprådet.

Kostnad: 5000/år

Uppföljning: Sekreteraren i kommunala handikapprådet redovisar årligen i december genomförda åtgärder för centrala handikappgruppen.

Regel 14 – Policy och planering

Kommunens mål: Kommunen skall i alla sina policydokument, mål för nämnder och förvaltningar, jämställdhetsplaner och budgetar, redovisa hur handikappaspekter beaktas. Kommunen skall bedriva ett välplanerat och samordnat arbete mellan alla förvaltningar och kontor för att uppnå målen i denna plan.

Åtgärd: Den centrala handikappgruppen är organiserad under kommunstyrelsen. Varje förvaltning/kontor utser en representant/kontaktperson med intresse för handikappfrågor att delta i den förvaltningsövergripande handikappgruppen. **Samordnare** för handikappgruppen är socialförvaltningens representant/kontaktperson som dessutom är sekreterare i det kommunala handikapprådet. Till handikappgruppen utses också fyra representanter från det kommunala handikapprådet, varav två politiker och två representanter från olika handikapporganisationer.

Den centrala handikappgruppen sammanträder minst fyra gånger per år. I januari månad varje år föreslås en prioriteringsplan med förväntade kostnader för året vilken antas och beslutas i kommunstyrelsen. Dessutom redovisas i januari föregående års genomförda åtgärder till kommunstyrelsen. Detta för att följa upp att planens inriktningsmål eftersträvas. Handikappgruppen har mandat att besluta om åtgärder inom beviljad årlig budget med ev. mindre omfördelningar. Socialnämndens ordförande är kontaktperson för handikappgruppen gentemot kommunstyrelsen.

Under år 2010 påbörjas arbetet med att revidera denna åtgärdsplan, om det anses nödvändigt. Revideringar sker så länge det finns behov av en särskild plan för de här frågorna i kommunen. Målet är att en sådan här plan inte skall behöva finnas eftersom handikappaspekter skall beaktas på ett naturligt sätt i alla sammanhang.

Uppdraget som representant/kontaktperson i den centrala handikappgruppen är viktigt! För att kunna bedriva ett engagerat och verkningsfullt arbete med bemötande och tillgänglighetsfrågor krävs en tydlighet i vilket mandat representanten/kontaktpersonen har från sin förvaltning/kontor. Dessutom krävs kontinuerlig kompetensutveckling för representanterna/kontaktpersonerna inom handikappområdet. Den centrala handikappgruppens deltagare ska fungera som informationsbärare mellan förvaltning/kontor och minst ett möte för informationsutbyte skall ske mellan representant/kontaktperson och berörd förvaltningschef per år.

Ansvarig: Kommunstyrelsen och samtliga förvaltningschefer.

Kostnad: 10 000kr/år

Regel 15 – Lagstiftning

Kommunens mål: Kommunen skall följa gällande lagar och föreskrifter och dess intentioner.

Ansvarig: Kommunstyrelse och samtliga förvaltningar/kontor.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 16 – Ekonomisk politik

Kommunens mål: Kommunen skall verka för att skapa jämlikhet i förverkligandet av bättre levnadsvillkor för personer med funktionshinder.

Åtgärd: Särskilda medel avsätts i budget för att kunna genomföra föreslagna konkreta åtgärder punkt 1 – 28 i denna plan som innebär kostnader.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, (kommunstyrelsens ordförande är attestansvarig för budgeten).

Kostnader: År 2008: 1 000 000kr

År 2009: 1 000 000kr

År 2010: 1 000 000kr

Totalt: 3 000 000kr för 2008 – 2010.

Regel 17 – samordning

Kommunens mål: Det kommunala handikapprådet skall vara en länk mellan alla handikapporganisationer och kommunen och har som uppgift att bevaka att ett funktionshinder inte medför ojämlika levnadsvillkor.

Åtgärd: Att organisera *det kommunala handikapprådet* under kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för allt arbete i kommunen. Denna organisation medför ökade förutsättningar för att handikappaspekterna förs ut till alla nämnder och förvaltningar och att intentionerna i den nationella handikapp-politiken uppnås.

Förändra och utveckla det kommunala handikapprådet för att möta framtida behov genom att se över vad kommunen och handikapporganisationerna ska samverka om i handikapprådet och på vilket sätt.

Ansvarig: Det kommunala handikapprådet i samarbete med socialnämnden och kommunstyrelsen.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 18 – Handikapporganisationerna

Kommunens mål: Att stärka handikapporganisationernas roll i utformningen av den allmänna politiken och handikapp-politiken och att samtliga förvaltningar i större utsträckning använder sig av handikapporganisationernas expertkunskaper i handikappfrågor.

Åtgärd: Att förändra och utveckla det kommunala handikapprådet (se regel 17).

Ansvarig: (se regel 17)

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 19 – Personalutbildning

Kommunens mål: Att all berörd personal och alla förtroendevalda på alla nivåer får lämplig utbildning och information om funktionshinder och bemötande av personer med funktionshinder. Alla bör känna till vad målet för handikapp-politiken är och vilka vägledande principer som gäller.

Åtgärd: Att använda handikapporganisationernas kompetens i utbildningssammanhang. Verka för att få till stånd vidareutbildningar i Ängelholm för personal som arbetar med personer med funktionshinder. Övriga åtgärder, se regel 1 och 2.

Ansvarig: Samtliga förvaltningar/kontor, centrala handikappgruppen och det kommunala handikapprådet.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 20 – Granskning och utvärdering

Kommunens mål: Att regelbundet och systematiskt utvärdera det kommunala handikapparbetet bl a genom att genomföra brukarundersökningar.

Åtgärd: Följa upp och revidera åtgärdsplanen ”Ängelholm utan hinder” fortlöpande. Se regel: 1 – 12 under rubriken uppföljning för varje åtgärd.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, samtliga förvaltningar/kontor och den centrala handikappgruppen.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 21 – Tekniskt och ekonomiskt samarbete

Kommunens mål: Att verka för att underlätta kontakter mellan kommunal verksamhet, företag, högskola m fl i Ängelholms kommun och kommuner i utvecklingsländer.

Ansvarig: Kommunstyrelsen.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.

Regel 22 – Internationellt samarbete

Kommunens mål: Att utveckla samarbetet inom handikappområdet inom ramen för olika EU-projekt och med vänorter och andra orter. Ta lärdom av andra kommuner och länder som är föregångare i handikappfrågor.

Åtgärd: Att kontinuerligt bevaka omvärldens arbete inom handikappområdet och fånga upp idéer för arbetet med planens revidering.

Ansvarig: Kommunstyrelsen och den centrala handikappgruppen.

Kostnad: Inom befintlig budgetram.